

Ф. ДАМОВ
ЗЕМЯ-ЛУНА

chitanka.info

— Време е — казах аз, за да прекъсна неприятната раздяла и дългите пожелания, които се отправяха от всички страни към нас. — Да се качваме!

Ръкувахме се мълчаливо, силно. Може би за последен път — мина през ума ми и аз внимателно се вгледах в лицата на нашите другари — конструкторите на блестящия гигант, който не след дълго щеше да ни понесе в студените простори на космоса. Техните очи говореха повече от всякакви думи. Тези хора, които оставаха тук, на Земята, бяха завинаги с нас. Те, които бяха създали първите в света съветски изкуствени спътници на Земята и Слънцето, които бяха дали всичките си сили и знания за завоюването на космичното пространство, щяха да ни следват непрестанно със своята мисъл. С нас мислено щяха да бъдат много хора от целия свят, които трепетно очакваха първия полет на хора в междупланетното пространство. Това за нас — съветските летци, първите пътници между звездите, бе достатъчно, за да ни вдъхне вяра в крайния успех.

Все пак съвсем по друг начин си представях деня или нощта на първия полет:

„Звездна нощ. Прожектори кръстосват небето. Огромното множество шуми като море. Гърмят високоговорители. Изправила нос към небето, блести нашата ракета. Някои държи реч и прожекторите преместват мощните си лъчи върху корпуса на ракетата и тя светва като огледало. Ние също сме принудени да кажем по няколко думи преди отлитането. Наоколо са многобройни репортери, фотографи. Ето и телевизията. Отново снимки. Прощаване, викове. Някъде прозвучава тържествен марш. Тръпне в очакване прекрасната топла вечер с небе, напръскано с едри, трептящи звезди.“

Така си представях първия полет.

А тази вечер бе така различна от всичките ми представи. Но затова пък напълно истинска. Това не бе нито филм, нито някакъв хубаво написан разказ.

Къде беше топлото, осеяно със звезди небе?

Къде бяха тържествата с море от хора и лъчите на прожекторите?

Вместо това всички зъзнехме на силния студен вятър, който гонеше едри дъждовни капки. Те шибяха по лицето и правеха нощта още по-неприветлива и по-черна. Облаците се валяха ниско един през друг.

На самотния плац край космическия гигант нямаше никакви хора освен учените и конструкторите и лицата, свързани със самото „изстрелване“ на спътника, който с екипаж щеше да полети по орбита „Земя-Луна“.

Всъщност състоянието на времето нямаше никакво значение за нашия полет. Всичко бе предварително изчислено. Използуван бе огромният принос на първата съветска изкуствена планета, която бе дала много ценни данни при полета си. Пък и електронните очи на уредите виждаха през всякакви мъгли и облаци, а техният електронен мозък никак не се влияеше от това, дали времето е хубаво или лошо. Това до известна степен можеше да влияе на нас — хората, на нашето настроение. И то доколкото оставаше място за това от вълнението преди полета към Луната.

— Да, време е да се качваме! — каза някой зад мен. Усетих ръка на рамото си. Бяха моите другари от екипажа, с които щях да летя. Те ме изтръгнаха от мислите ми.

— Тръгваме — отговорих почти машинално и се упътихме към гигантската ракета. На тъмния фон на облачното небе тя изглеждаше още по-грамадна със стартовата кула, на която блестяха множество електрически „слънца“.

По мократа бетонна писта след нас оставаха кални следи от обувките ни, които дъждът бавно размиваше...

Лифтът се спусна и отведе четиримата механици. Те ни помогнаха да поставим скафандрите и ни подготвиха напълно за „изстрелването“.

Сега бяхме сами.

Солидните стени на ракетата ни отделяха от света. Отпуснати в креслата-люлки, включили автоматите за сигурност, ние очаквахме момента на излитането.

Една след друга светваха сигналните светлини.

Червената стрелка над мен пулсираше по циферблата и бавно се движеше към нулата. Това беше моментът на излитането.

— Бъдете готови!...

Секундите течеха бавно. Сякаш бяха минути.

Най-сетне червената стрелка достигна нулата, още един миг — ето тя я покри и в този момент...

Всъщност тук трябва да прекъсна разказа, защото в тоя миг всичко изчезна, завъртя се и потъна някъде. Това беше излитането. След това не помня нищо. Когато отворих очи, клепките ми бяха като оловни. Чувствувах се много уморен. И това състояние твърде бавно минаваше.

Ние летяхме!

Съветският спътник „Земя-Луна“ летеше с хора на борда!

Уредите показваха, че трите степени на летящия гигант са извършили своята работа и сега нашият ракетоплан-спътник влизаше в орбитата си.

Ние бяхме първите хора, които напущаха Земята, за да полетят в космоса. Бях извънредно горд от това.

Една след друга идваха в ред мислите ми.

Отново не без усилие обърнах очи към уредите. Ярка зелена лампа над мен даваше нетърпеливо сигнали. Сякаш след всяко ново светване тя блясваше по-силно. Явно все още не бях напълно на себе си. Какво искаше тази лампа? Защо святкаше и загасваше? Почувствувах досада и пожелах да махна с ръка и да я счупя. Но изведнъж тя проби мъглата на съзнанието ми: „Земята ни вика! Земята ни вика! Те искат отговор от нас!“...

Ръцете ми полазиха по уредите. Колко трудно се движат пръстите ми! А тази противна лампа свети все така настойчиво. Най-сетне успявам да включа уредбата за връзка със земната станция.

— Аз съм... — изтръгва се от устните ми дрезгав шепот. — Аз... Спътник... — Колко лошо звучи собственият ми глас. Правя усилие да говоря по-ясно и по-силно. Дали ще ме чуят?...

— Тук е спътник „Земя-Луна“ — отново започвам аз. — Съветски 10... „Земя-Луна“! Чувате ли ме? Чувате ли ме?

За миг ме обзема несигурност. Въсъщност къде се намира ракетата? Дали не е излязла от орбитата си?

Трескаво се обръщам към телевизионната уредба. След миг синьо-зеленият екран се прояснява. Бързо оправям настройката и търся Земята. Ето я — нашата стара, хубава Земя.

— Тук е Земя, тук е Земя! — прогърмя в шлема ми. — Поздрав на екипажа на първия съветски спътник „Земя-Луна“! Тревожим се за вас. Автоматите дават „всичко в ред“, но защо вие не се обаждате? Какво е състоянието ви?

Колко е приятно далеч от Земята да чуеш родна реч. Думи на близки хора, които се тревожат за нас. Успокоявам ги. Сега думите ми се леят бързо. Обаждат се и моите другари. Всичко е в ред...

С голяма скорост нашият спътник лети по орбитата си. Нейни крайни точки са Земята и Луната от друга страна.

След малко ще навлезем в зоната на липса на тегло. Но ние сме тренирани на Земята и ще понесем това не особено приятно състояние добре. Поне няма да ни пречи на работата.

Готвим се за срещата с Луната.

Другарите ми приготвят камерите на телевизионните предаватели, кинокамерите и специалните фотоапарати. Последна проверка и на различните измервателни и изследователски апаратури.

Земята ни гледа приятелски от екрана на телевизионната уредба. Познатите очертания на континентите и моретата стоят точно така, както на глобуса в училище. Тук-там плътни облачни маси като светли петна закриват част от глобуса.

Отдалечаваме се от Земята.

Тя отива все по-надолу. Въсъщност ние летим „нагоре“, но като наближим Луната, ще почнем да падаме „надолу“. Тук, в космичното пространство, човек може да каже „нагоре“ или „надолу“ според това, в коя посока се намира главата му.

Секундите текат, стават минути. Минутите се превръщат в часове. Часове, през които нашата ракета поглъща стотици хиляди километри.

— Наближаваме трета зона! — съобщавам на Земята. — Летим по орбитата без изменения. Скоро ще включим телевизионните предаватели и вие ще имате първите образи.

Големият елипсовиден екран пред мен свети със зеленикав блясък и в него расте дискът на Луната — монотонен, безмълвен и студен.

Ние сме вече близо до нея.

Сега около стария земен спътник лети друг малък спътник, но създаден от човешка ръка. Колко велико нещо е това! И какво странно чувство да знаеш, че си първият човек, който така отблизо разглежда Луната...

— Ето я! — ние се вглеждаме в екрана, на който видимо расте образът на сребристото кълбо, докато то запълва и се превръща в

гигантска изпъкналост, граничеща в горната си част с черното небе, осеяно с милиони звезди.

Сега вече всичките ни камери работят и Земята получава предадените от стотици хиляди километри образи. Едновременно всичко се документира от няколко специални кинокамери.

— Виждате ли? — питам възбудено Земята. — Виждате ли Луната?

Чувствувам как бясно пулсира кръвта във вените ми. Страшна възбуда. За миг хвърлям поглед към другарите си, Какви напрегнати лица! Очите им жадно се впиват в синкаво-зеления образ на екрана. Личи страх да не изпуснат нещо.

Бързо се ориентирам по картата.

— Под нас са Алпите! (Тук много от географските названия наподобяват тези на Земята) — почти викам аз, а от Земята ме молят да намаля силата на предаването. — Алпите! Вижте какви нарязани върхове! Къде на Земята има нещо подобно? А вляво е острият циркус на Касини, чийто кратер е широк 56 километра. Зад него — планинската верига Кавказ, която скрива от погледа ни Морето на яснотата... — спирам, за да си поема дъх.

— Внимание! Прелитаме над кратера на Архимедес. Неговата зинала бездна е повече от 80 километра в диаметър! Насреща ни се изпречват почти перпендикулярно на нашия курс дългите вериги на Апенините. В това време вдясно от нас остава почти равнинната област на Морето на дъждовете, което лежи 2 км по-ниско от лунната повърхност.

Лунният глобус бяга под нас и картините се менят бързо. Иззад Апенините е малкото Море на парите и нататък, докъдето стига погледът, е огромна изпъкналост, надупчена от едри и дребни кратери.

— Птоломей! Най-големият кратер на Луната лежи на около 10 километра вдясно от курса ни. Виждате ли гигантските му размери? Повече от 185 км в диаметър!

— Вулкан! Действащ вулкан! — викат моите другари и сочат светлината, която се разраства в средата на кратера Алфонс. Синкаво-бяла светлина, която се издига бързо нагоре. Изригването на Луната, което бе наблюдавано преди време от земните учени, се повтаря отново, и то с много по-голяма сила.

Изцяло погълнати от наблюденията, ние съсредоточено очакваме момента, когато ще потънем в черната сянка на невидимата страна на Луната. Тази страна, която досега не е видял нито един човек от Земята. Нашите специални камери ще предадат нейния образ на Земята. И сега, когато ние летим в абсолютната тъмнина, вие, земните наблюдатели виждате вече „невидимата“ страна на екраните в обсерваториите, предадена от първия спътник „Земя-Луна“. Вие сте по-щастливи от нас, защото я виждате първи. За нас — екипажа на спътника — това ще стане възможно едва след няколко денонощия, когато ще видим тази страна осветена от слънчевите лъчи...

Ето отново с пепелива светлина изплува видимата страна на Луната, става все по-голяма и отново под нас бягат планини, кратери и „морета“, в които няма нито капка влага.

Постепенно ние се отдалечаваме и като продължаваме пътя по нашата орбита, отново се насочваме към Земята.

— Ало, Земя! Тук е спътник „Земя-Луна“. Извършихме първата обиколка около Луната! Продължаваме нашия полет по орбитата. Всичко е в ред!...

Публикувано във вестник „Родни криле“, брой 1/1959 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.